

Komisia na riešenie problémov marginalizovanej rómskej komunity

Číslo: 11

Materiál určený na zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Trebišove dňa: 17. 06. 2024

Názov materiálu: Informatívna správa zo zasadnutia Komisie na riešenie problémov marginalizovanej rómskej komunity

Obsah materiálu: - informatívna správa

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo v Trebišove

berie na vedomie

Informatívnu správu zo zasadnutia Komisie na riešenie problémov marginalizovanej rómskej komunity zo dňa 22. 05. 2024.

Predkladá: MVDr. Ivan Hrdlík, predseda komisie

Spracoval: Mgr. Renáta Rusnáková, tajomník komisie

V Trebišove 22. 05. 2024

MVDr. Ivan Hrdlík v. r.

Komisia na riešenie problémov marginalizovanej rómskej komunity

Informatívna správa zo zasadnutia komisie dňa 22. 05. 2024

	Poslanci	Neposlanci
Prítomní členovia komisie:	1. MVDr. Ivan Hrdlík – predseda 2. Koloman Demeter 3. PhDr. Marek Demeter 4. Ing. Marián Kolesár	1. Dezider Šandor 2. PaedDr. Martin Farbár
Nepřítomní členovia komisie:	1. Mgr. Marián Cabada	
Ostatní prítomní:	1. Ing. Peter Duč 2. Mgr. Peter Pipa 3. Ing. Marián Číž 4. Mgr. Renáta Rusnáková	

Priebeh rokovania:

Otvorenie

Predseda Komisie na riešenie problémov marginalizovanej rómskej komunity všetkých prítomných privítal a otvoril zasadnutie. Prítomní členovia komisie hlasovali za program zasadnutia jednomyseľne.

1. Program rozvoja marginalizovaných rómskych komunít

Predseda Komisie odovzdal slovo Ing. Petrovi Dučovi (ďalej „zástupca primátora“), ktorý prítomných informoval o Programe rozvoja marginalizovaných rómskych komunít. Jedná sa o časť strategického dokumentu, ktorý nadväzuje na Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Trebisov (PHRSR). Dokument vznikol na základe viacerých požiadaviek, a to na základe požiadavky MIRRI (Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR), ale aj na základe požiadavky Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity a Svetovej banky. Zástupca primátora prítomným členom ozrejmil, že nakoľko PHRSR reaguje na potreby mesta a jeho obyvateľov ako celku a nie je v ňom riešená len rómska problematika, bola potreba vypracovania ďalšieho dokumentu „Program rozvoja marginalizovaných rómskych komunít“. Ide výlučne o dokument na riešenie rómskej problematiky. Jedná sa o rozsiahly dokument, v ktorom sa analyzuje celý súčasný stav, obsahuje rôzne návrhy a odporúčania. V dokumente sa veľká časť sústreďuje na rozvoj vzdelávania v rámci rómskej komunity, plánuje sa vzdelávanie na komunitnej báze tzv. komunitné školy. Ide o viacgeneračné vzdelávanie, ktoré je už príbuzné činnosti komunitného centra. Tento dokument hovorí aj o celkovom rozvoji rómskej komunity, hlavne vybudovanie infraštruktúry v danej lokalite. Mesto má pripravené projektové dokumentácie na základnú a materskú školu, projektovú dokumentáciu na infraštruktúru (cesty, chodníky, kanalizácia, voda, verejné osvetlenie, kamerový systém, stojiská na odpad). Problémom je, že zatiaľ nevyšla výzva, na ktorú by mesto mohlo aplikovať uvedenú projektovú dokumentáciu. Zástupca primátora ďalej informoval, že v súčasnosti Úrad vlády SR pod gesciou splnomocnenca vlády SR

pre rómske komunity vyhlásil výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity na rok 2024. Žiadateľ môže požiadať o dotáciu vo výške minimálne 5000 eur a maximálne 20 000 eur s najmenej 5-percentným spolufinancovaním z vlastných zdrojov alebo iných zdrojov. Výzvu, do ktorej sa plánuje mesto Trebišov zapojiť privítali viacerí prítomní.

2. Uspokojivé užívanie mobilných domov nájomníkmi

Ing. Marián Číž (ďalej „riaditeľ bytového podniku“) prítomných informoval v súvislosti s užívaním mobilných domčekov nájomcami. Havarijná situácia bytového domu na Záhradnej ulici v novembri 2022 (zrútenie podlahy) si vyžiadala potrebu urýchlene riešiť núdzové dočasné bývanie formou rozmiestnenia mobilných domov (mobilných obytných buniek) v lokalite Záhradnej ulice. Rodiny poškodenej bytovky žili v priestoroch školy aj v stanových domčekoch. Nákup mobilných domov zabezpečilo medzinárodné hnutie Armáda spásy, ktoré ich darovalo mestu Trebišov. Ľudia z trebišovskej osady tak dostali od mesta po vyše roku náhradné bývanie. Mobilné domy postavili na začiatku rómskej osady. Jednotlivé domy sú napojené na rozvody elektrickej energie, vody a kanalizácie. Prevádzkuje ich samospráva. Do mobilných domov boli nasťahované rodiny, ktoré bývali v poškodenej bytovke ako aj v iných častiach osady. Riaditeľ bytového podniku ďalej zdôraznil, že podmienkou nasťahovania sa boli platné nájomné zmluvy. Rodiny majú domčeky riadne prenajaté, pričom bytovému podniku uhrádzajú mesačné nájomné a sumu za spotrebované energie. Platby sú nastavené pravidelne. Tak ako sa mestu osvedčil model platenia za vodu čipovým systémom, to znamená predplatením. Mesto plánuje spustiť aj túto službu v podobe elektriny a iných médií. Pokiaľ si nájomca nebude plniť nájomné povinnosti, nájomný vzťah sa automaticky ukončí. Riaditeľ bytového podniku prítomným členom ozrejmil, že obyvatelia mobilných domčekov si bývanie pochvaľujú. K ničeniu domov nedochádza, naopak príbytky si zveľaďujú. Niektoré rodiny sa starajú o okolie svojich domov, zriadili si predzáhradky a osadili lavičky. Zástupca primátora vyjadril vďaka Armáde spásy, ktorá v súvislosti s havarijnou situáciou bytového domu mestu Trebišov pomohla a vďaka nej našlo v mobilných domčekoch strechu nad hlavou takmer sto Rómov.

3. Epidemiologická situácia na území mesta Trebišov v súvislosti s VHA

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trebišove zaslal mestu Trebišov správu o aktuálnej epidemiologickej situácii vo výskyte VHA na území mesta Trebišov ku dňu 17.05. 2024. V správe sa uvádza, že v meste Trebišov (rómska komunita) RÚVZ eviduje výskyt ochorení na vírusovú hepatitídu typu A (žltáčka A, VHA) prevažne u detí vo veku od 2 rokov do 16 roku veku. Vo väčšine prípadov ochoreli deti žijúce v podmienkach nízkeho hygienického štandardu. Prvý prípad vírusovej hepatitídy A v meste Trebišov bol hlásený dňa 01.02. 2024. Kumulatívne (spolu) evidujú ku dňu 17.05.2024 v meste Trebišov 472 ochorení na VHA. Dňa 16.04.2024 bolo hlásené prvé sporadické ochorenie u majoritnej časti obyvateľstva – muž vo vekovej kategórii 55 – 64 rokov. V súčasnosti je v meste Trebišov jedno aktívne ohnisko VHA (rómska komunita).

V súvislosti s epidemiologickou situáciou VHA boli uverejnené v mesiaci február a apríl 2024 verejné vyhlášky č. 17/2024, č. 34/2024, č. 46/2024, ktorými sa nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia na predchádzanie vzniku prenosného ochorenia vírusovej hepatitídy typu A, vo Vestníku vlády Slovenskej republiky, z ktorých vyplýva lekárske dohľad a očkovanie.

V správe RÚVZ je podaná analýza z pohľadu vykonaných protiepidemických opatrení v ohnisku infekčného ochorenia VHA. Zamestnanci RÚVZ so sídlom v Trebišove aktívne spolupracujú so školskými zariadeniami, všeobecnými lekármi pre deti a dorast, kde im boli zabezpečené očkovacie látky proti VHA. Zároveň spolupracujú aj s asistentmi Zdravých regiónov formou edukácie a letákov o VHA v slovenskom jazyku a rómštine. Dezinfekčné prostriedky boli tiež zabezpečené do ohniskových domácností. Osobám, ktoré boli v priamom kontakte s chorým, ale aj rodinným príslušníkom, spolupracovníkom v zamestnaní, spolužiakom bol nariadený lekárske dohľad pozostávajúci zo sledovania ich zdravotného stavu a aktívnej imunizácie (očkovanie) proti vírusovej hepatitíde typu A.

Mestu Trebišov bolo zo strany RÚVZ odporúčané ďalšie preventívne a represívne opatrenia medzi, ktoré patrí odkanalizovanie splaškov, mechanická očista vonkajšieho prostredia a následná cielená plošná dezinfekcia s plne virucídnymi dezinfekčnými prostriedkami. Cieľom je zabrániť šíreniu ochorenia medzi majoritnú populáciu. V školských a predškolských zariadeniach sa vykonáva ohnisková dezinfekcia a opakované kontroly dodržiavania nariadených opatrení odbornými zamestnancami RÚVZ.

Zároveň RÚVZ preventívne odporúča vo verejne prístupných budovách vykonávať mechanickú očistu a dezinfekciu chlórrom všetkých povrchov, predmetov a dotykových plôch v intervale minimálne trikrát denne. Na uvedených miestach pri vstupe do priestorov zabezpečiť dezinfekciu rúk dezinfekčným prípravkom s virucídnym účinkom a zariadenia na osobnú hygienu vybaviť tekutým toaletným mydlom v mechanickom dávkovači. Tiež informovať obyvateľov o preventívnych opatreniach ako je dôsledné dodržiavanie zásad osobnej hygieny, dezinfekcie, a v prípade zdravotných ťažkostí navštíviť lekára. Pozitívnu správou je, že počet hlásených nových laboratórne potvrdených prípadov ochorení u osôb žijúcich v tejto lokalite má v súčasnosti už klesajú trend.

4. Diskusia

Prítomní členovia otvorili tému Inštitútu osobitného príjemcu (IOP) a zároveň vyzdvihli jeho význam. Rómovia nevedia hospodáriť so svojimi finančnými prostriedkami a prostredníctvom IOP by sa znížil počet neplatičov v rómskej osade. Viacerí sa zhodli na tom, že pre zabezpečenie čo najefektívnejšieho adresného a účelného využitia štátnej sociálnej dávky je nevyhnutná intenzívna spolupráca mesta so zainteresovanými inštitúciami, ako je úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Členovia komisie potvrdili význam vykonávania pravidelnej dezinfekcie, deratizácie a dezinsekcie v rómskej osade.

Zapísal: Mgr. Renáta Rusnáková, tajomníčka komisie

Schválil: MVDr. Ivan Hrdlík, predseda komisie